

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง “สัมพันธภาพในครอบครัวที่มีผลต่อการจัดการปัญหาเนื่องจากการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็ง” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาลักษณะปัญหา ลักษณะสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัวกับผู้ป่วยโรคมะเร็งและศึกษาลักษณะการจัดการปัญหาเนื่องจากการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็ง ใช้วิธีวิจัยเชิงบรรยาย เก็บข้อมูลจากสมาชิกในครอบครัวของผู้ป่วยโรคมะเร็ง ที่เข้ารับการรักษา ประเภทผู้ป่วยใน ณ สถาบันมะเร็งแห่งชาติ จำนวน 240 คน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือ วิเคราะห์ทางสถิติ ใช้ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ โดยกำหนดให้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ สรุปผลจากการศึกษา ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-50 ปี เป็นบุตรของผู้ป่วย การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้ ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือน และดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งต่ำกว่า 1 ปี มีปัญหาด้านร่างกายมากที่สุด มีสัมพันธภาพเชิงบวกกับผู้ป่วย อยู่ในระดับมาก และมีการจัดการปัญหาโดยการให้แหล่งประโยชน์ภายในครอบครัวเกี่ยวกับการปรึกษาหารือ อยู่ในระดับมากที่สุด และการให้แหล่งประโยชน์ภายนอกครอบครัวเกี่ยวกับการแสวงหาข้อมูล อยู่ในระดับมากที่สุด และลักษณะปัญหาของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับลักษณะการจัดการปัญหาเนื่องจากการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสัมพันธภาพที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับลักษณะการจัดการปัญหาเนื่องจากการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการปัญหาเนื่องจากการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็ง โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า มีเพียง 2 ตัวแปร คือ ความเปื้อนหน่วงกับการยอมรับซึ่งกันและกัน ที่สามารถอธิบายลักษณะการจัดการปัญหาของกลุ่มตัวอย่าง ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา หน่วยบริการควรมีการจัดตั้งกลุ่มช่วยเหลือกันและกัน (Self Help Group) สำหรับญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็ง ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ญาติผู้ป่วยทราบถึงแหล่งทุนที่จะขอรับความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาปัญหาทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะค่าพาหนะเดินทางไป-กลับโรงพยาบาล ควรส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของทีมสุขภาพ ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวกับผู้ป่วยและควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยโรคมะเร็งแก่สมาชิกในครอบครัวทุกรายเพื่อสร้างความมั่นใจให้สมาชิกในครอบครัวในการดูแลผู้ป่วย และสามารถดูแลผู้ป่วยได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

Abstract

The study on “Family Relationship Characteristic Affected Solutions to Problems from Caring for the Cancer Sufferers” had objective to 1) investigate problems and relationship characteristics between members and patients suffering from cancer and 2) study how to handle problems caused by caring for those patients. The data of this descriptive study was collected data from questionnaires. The samples were 240 members from families that had a member suffering from cancer and under the care of National Cancer Institution. The statistical analysis was carried out using percentage, standard deviation, t-test and F-test with significance at the 0.05 level, and multiple regression analysis.

The result revealed that the majority of respondents were female aged between 31 to 50 years, with education up to bachelor degree level and salary less than 20,000 baht. Most of them were patients’ children, spending not over 1 year taking care of the patients. They were suffering from physical problems most often. The positive relationship between the samples and patients was rated as “much” level. The solution in the sense of internal type was regarded as “the most” level while seeking information in the sense of external type was rated as “the most” level. The relationship between samples’ characteristics and the way to handle problems had statistically significant at the 0.05 level. From the multiple regression analysis on taking care of cancer sufferers, it was found that only 2 variables – boredom and recognition could explain the way that the samples handled problems with statistical significance at the 0.05 level.

From the study, it was suggested that the self-help group should be set up for relatives and cancer sufferers. The relatives should be known about fund sources to relieve financial problems especially transportation cost. Family members should be encouraged to participate in health care team. All relevant activities should be held with aims to create good relationship between family members and patients and to educate family members to take care of patients properly and confidentially.